

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1211355/2

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד, הרב מאיר קאהן, הרב יעקב מ' שטיינהויז

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אירית ג'ולי אליה(שר))

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד גרמי שטרן ועו"ד רז משגב וטו"ר יצחק דן גרונברגר)

הנדון: דחית בקשה לתיקון 116 שורות פרוטוקול, והגדרת מהות הפרוטוקול

החלטה

בפנינו בקשת הנתבע לתיקון פרוטוקול.

בבקשתו, מציג הנתבע 116 תיקוני פרוטוקול הנדרשים על ידו.

ונזכיר, זו לא פעם ראשונה שהנתבע מבקש לתקן פרוטוקול, ובקשתו הקודמת לכך נדחתה במסגרת החלטת בית הדין מיום כ"ג באלול תשע"ט (23.9.19), אשר בסיומה נרשם:

לאור האמור, ולאור ההנחה הכמעט ודאית כי המבקש הקליט את הדיון, ובכך קרוב לוודאי התנהג שלא על פי דין, בית הדין אינו נעתר לבקשתו לתיקון פרוטוקול, בקשה הנשענת, קרוב לוודאי, על מעשה פסול ושלא על פי דין, שאין להיעתר לה.

ברם, נראה כי כיום, מי מטעמו של הנתבע או הוא עצמו (כשלא נחקר) הקליד את הדיון במחשב נייד, ולא הקליטו. ואמנם לא התבקשה רשות בית הדין לכך, אך בית הדין לא אסר זאת בדיון עצמו, אף שעלתה תלונת הצד השני שכך נוהג מי מבאי כוח הנתבע.

ברם, בית הדין לא יוכל לאפשר לנתבע להטריח את בית הדין בהגשת בקשות שאין בהם צורך מהותי לכאורה, מלבד "התשת" בית הדין שאמור לעבור על הבקשה ולהשוות שורה לשורה. כמו כן "התשת" הצד השני, שתגובתו תתבקש על פי תקנות הדיון, ואף הוא ייאלץ להשוות שורה מול שורה, או הטלת דופי בקלדן (ספד"ד) של הרכב בית דין זה.

ונבאר.

פרוטוקול הדיון אינו אמור להעלות על הכתב את טענות הצדדים במדויק, מילה במילה, אלא רק לשקף את האמור בדיון.

למעלה מן הצורך, נציין כמה אסמכתאות לכך.

ראשית, ראו האמור בסעיף 1 ב לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956:

ב.1 (א) בדיון בבית דין ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בדיון והנוגע למשפט, לרבות שאלות והערות בית הדין וכו'.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כך שהגדרת הרישום הוא "שישקף את כל הנאמר והמתרחש", ולא נדרש רישום מדויק מילה במילה.

כן ראו האמור באשר לערכאות האזרחיות, מהי המסגרת הנורמטיבית המסדירה את ניהול הפרוטוקול בהליכים אזרחיים, וראו המובא בסעיף 68א לחוק בתי המשפט הקובע כדלהלן:

68א. (א) בדיון בבית משפט ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בדיון והנוגע למשפט, לרבות שאלות והערות בית המשפט וכו'.

כך שאף שם באה המילה "ישקף".

כן ראו דבריו של בית המשפט (השופט א' גרוניס) ברע"א 2193/08 (מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' שלומי לובטון (פורסם בנבו, 16.3.2008)), פסקה 4:

ברור, כי בעת שהפרוטוקול נעשה בכתב יד לא נרשמה כל מילה ומילה היוצאת מפיו של עד, וכך אף לא נרשם כל הגה הנאמר מפיו של אחד הפרקליטים או על ידי השופט היושב לדין. כבר באותה תקופה, עת נעשה הרישום בכתב יד, לא הייתה חובה לרשום בפרוטוקול כל מילה ומילה, אלא "מספיק אם הרישום משקף בצורה מרוכזת ותמציתית את עיקרי הדברים שנאמרו" (ע"א 33/75, 435/75 איר טרמו בע"מ נ' אתרים בחוף תל-אביב-יפו בע"מ, פ"ד ל(1) 547, 551 (השופט צ' ברנזון) (1975)). משהוכנסו מחשבים למערכת בתי המשפט, חל שינוי בשיטת רישומו של הפרוטוקול. מאותה עת, וכך כיום, נעשה הרישום על דרך הקלדה במחשב. גם בשיטה זו אין רישום מילולי מלא של כל הנאמר באולם המשפטים. נראה שההתקדמות הטכנולוגית לא שינתה בהרבה מבחינת אופיו של הרישום בפרוטוקול.

כך שאין ספק כי פרוטוקול בית הדין לא מתיימר לייצג כל מילה המושמעת בדיון, אלא רק לשקף באופן ראוי את טענות הצדדים ואת התנהלות הדיון בכללותו.

משכך, ובשל מה שנצפה כי בקשה זו מבקשת לתקן מילים כאלו או אחרות, אף שהמקור כן משקף נאמנה את טענות הצדדים בדיון, בקשה זו לא תזכה להתייחסות.

ברם, המבקש מורשה להגיש בקשה מתוקנת לתיקון פרוטוקול בתוך פרק הזמן המוקצב לכך בתקנות הדיון.

ואולם, אם לשיקול דעת בית הדין התיקון המבוקש ייצא לא מהותי או כזה שלא נוגע לשיקופו של הדיון באופן ראוי או שהמקור שתיקונו יבוקש ייצפה כראוי ונאמן לאור האמור מעלה, בית הדין ישקול פסיקת הוצאות משפט לטובת אוצר המדינה בעבור כל תיקון שכזה שיידרש (ואף אם יהיו רבים כאלו).

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ד' בטבת התש"פ (01/01/2020).

הרב יעקב מ' שטיינהויז

הרב מאיר קאהן

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה